

SEK TK121B

Kopplingsutrustning för lågspänning

Ljusbågsprovning och installation av ljusbågsskydd förs samman

SEK TK 121B utarbetar och underhåller standarder för kopplingsutrustningar för lågspänning, med tillhörande utrustning, för styrning, drivning, mätning och signalering. Våra standarder borgar för att elektrisk utrustning på lågspänningssidan utförs på ett säkert och effektivt sätt för både produkter och anläggningar och även för de människor som arbetar med dessa.

Vi är en aktiv kommitté även på IEC-nivå, vilket innebär att medlemmarna har möjligheter att arbeta i de internationella arbetsgrupper som finns inom kommitténs område. Detta arbete ger möjligheter att påverka standarderna såväl inom Sverige som internationellt samtidigt som man breddar och utökar sin egen kompetens i aktuella områden och skapar sig ett internationellt nätverk. För att standarderna ska hållas uppdaterade mot ny teknik, behöver de som arbetar med standardiseringsarbete successivt lära sig och förstå ny teknik vilket är både stimulerande och utvecklande för den som är teknikintresserad. Vi har även ett eller två gemensamma arbetsmöten om året med kommitté TK 121A, som ansvarar för apparater upp till 1000 V.

I takt med att teknik och produkter utvecklas måste även standarder förändras och uppdateras så att hänsyn tas till detta. Därför pågår det kontinuerligt ett arbete med att se över förändringar som behöver göras för att ny teknik och nya lösningar ska täckas in i gällande standarder.

Publiceringar under året

Under året har IEC utgivit en ny standard, IEC 63208, vilken är tillämplig på utrustning med trådbunden eller trådlös datakommunikation och deras fysiska tillgänglighet, inom gränserna för deras miljöförhållanden. Detta för att uppnå lämplig fysisk säkerhet och cybersäkerhet för att mildra sårbarheter mot säkerhetshot.

Pågående arbete med standarder som kommer att publiceras under de närmsta 2 åren

Under 2025 har det arbetats med framtagningen av en ny standard för kopplingsutrustningar i solcellsanläggningar. Denna kommer att bli den åttonde delen i IEC 61439-serien och alltså heta IEC 61439-8, "Assemblies for use in photovoltaic installations". Denna planeras att publiceras i februari 2026.

Det pågår även ett arbete med att sammanfoga den tekniska rapporten för "Ljusbågsprovning", IEC/TR 61641 och den tekniska specifikationen IEC/TS 63107 till en gemensam TS som ska täcka både ljusbågsprovning och installation av ljusbågsskydd. Denna kommer att få beteckningen IEC/TS 61461 och kommer att publiceras under maj 2026.

Utöver detta har man precis startat arbetet med edition 4 av de allmänna reglerna, IEC 61439-1 samt delen för kopplingsutrustningar, IEC 61439-2. Utgivningen av dessa ligger dock längre fram i tiden och kommer sannolikt inte att ske före 2030.

Arbete under 2026

Under pågående år fortsätter arbetet med ovan nämnda standarder respektive nämnd TS.

I den svenska kommittén kommer vi att arbeta med genomgångar av ovan standarder och påverka innehållet så mycket som möjligt. Vi har också representanter i vissa av de internationella arbetsgrupperna, där man arbetar djupare i respektive standard och tar fram de förslag till förändringar, vilka skickas till respektive lands kommitté för synpunkter och röstning.

*Christer Åström,
Sekreterare SEK TK 121B*